

26.1.2018

Jakelussa mainitut

Valtion televisio- ja radorahaston käyttösuunnitelman vahvistaminen ajalle 1.1.-31.12.2018

Valtioneuvosto on 28. päivänä joulukuuta 2017 tekemällään päätöksellä, asian oltua valmistavasti raha-asiainvaliokunnan käsiteltävänä, vahvistanut valtion televisio- ja radorahastosta annetun lain (745/1998) 5 §:n mukaisesti käyttösuunnitelman valtion televisio- ja radorahastolle ajalle 1.1.-31.12.2018.

Anne Berner
Liikenne- ja viestintäministeri

Johanna Särkijärvi
Neuvotteleva virkamies

Liitteet Muistio
Valtion televisio- ja radorahaston käyttösuunnitelma

Jakelu Viestintävirasto

Tiedoksi Yleisradio Oy
Valtiovarainministeriö; budjettiosasto
Valtiontalouden tarkastusvirasto
Liikenne- ja viestintäministeriö; kirjaamo, palveluosasto

Valtion televisio- ja radiorahaston käyttösuunnitelman 2018 vahvistaminen

1 Valtion televisio- ja radiorahasto ja valtioneuvoston toimivalta

Valtion televisio- ja radiorahastosta annetun lain (745/1998, jäljempänä rahastolaki) tarkoituksena on järjestää Yleisradio Oy:n rahoitus ja valtion televisio- ja radiorahaston hoito.

Yleisradio Oy:n julkisen palvelun rahoituksen uudistaminen toteutettiin vuoden 2013 alusta lukien. Muutokset sisältyvät valtion televisio- ja radiorahastosta annetun lain muuttamisesta annettuun lakiin (475/2012) ja Yleisradio Oy:stä annetun lain muuttamisesta annettuun lakiin (474/2012), jotka tulivat voimaan 1.1.2013.

Rahastolain 3 §:n mukaan rahastolle suoritetaan rahoitusta valtion talousarvioon otettavasta määrärahasta Yleisradio Oy:stä annetun lain 7 §:ssä säädetyn julkisen palvelun kustannusten kattamiseksi. Pykälän mukaan vuonna 2013 määräraha on 500 miljoonaa euroa. Määrärahan suuruus tarkistetaan vuosittain kustannustason nousua vastaavasti. Tarkistuksen perusteena on indeksi, joka muodostuu elinkustannusindeksistä, jonka painoarvo on yksi kolmasosa, sekä ansiotasoindeksistä, jonka painoarvo on kaksi kolmasosaa. Valtion televisio- ja radiorahastosta annetun lain väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain (1170/2016) 3 §:n mukaan indeksi-tarkistusta ei sovelleta vuonna 2018.

Rahastolain 5 §:n mukaan rahaston varat muodostuvat valtion talousarvioon otettavasta määrärahasta suoritetuista varoista, kerättävistä maksuista ja edellisiltä tilikausilta kertyneistä ylijäämistä, jotka ovat rahaston valtion keskuskirjanpidossa olevalla yhdystilillä. Lain 475/2012 siirtymäsäännöstä on muutettu lailla 348/2014 siten, että televisiomaksujen saatavien perinnästä luovuttiin ja palauttamatta olevat televisiomaksut tuloutettiin rahastoon 1.1.2015.

Rahastolain 5 §:ssä todetaan edelleen, että rahaston varoista käytetään Yleisradio Oy:n toiminnan rahoittamiseen vuosittain lain 3 §:n 2 momentissa tarkoitettu määrä. Varoja voidaan käyttää myös Yleisradio Oy:stä annetun lain 6 a §:ssä tarkoitetun ennakkoarvioinnin laatimisesta aiheutuvien palkkioiden maksamiseen ja rahaston hallinnoimiseen. Rahaston varoja voidaan käyttää muutoinkin televisio- ja radiotoiminnan edistämiseen.

Käyttösuunnitelman vahvistaminen perustuu rahastolain 5 §:n 3 momenttiin. Valtioneuvosto päättää kalenterivuosittain käyttösuunnitelmassa rahaston varojen jakamisesta eri käyttötarkoituksiin. Erityisestä syystä varojen käyttösuunnitelmaa voidaan muuttaa myös kesken kalenterivuoden.

Tällä päätöksellä vahvistetaan vuotta 2018 koskeva käyttösuunnitelma.

2 Rahaston varojen maksu

Valtion televisio- ja radiorahastoa hoitaa Viestintävirasto rahastolain 3 §:n 1 momentin nojalla. Lain 5 §:n muutetun 4 momentin mukaan rahaston varoja suoritetaan Yleisradio Oy:lle käyttösuunnitelman ja yhtiön rahoitustarpeen mukaisesti.

3 Rahaston tulokertymä

Valtion televisio- ja radiorahastoon siirretään valtion talousarviosta rahastolain 3 §:ssä säädetty määrä. Määräraha vuonna 2017 oli 507 948 000 euroa. Indeksitarkistusta ei tehdä vuoden 2018 osalta, joten määräraha säilyy samansuuruisena vuonna 2017. Määräraha on sisällytetty valtion vuoden 2018 talousarvioesityksen liikenne- ja viestintäministeriön pääluokkaan momentille 31.40.60 (Siirto valtion televisio- ja radiorahastoon).

Televisiomaksuvelvollisuus päättyi 31.12.2012, mutta rahastoon on tuloutunut televisiomaksusuorituksia vuoden 2012 lopussa maksamatta olleista televisiomaksuista. Suorittamatta olevien maksujen perintä päättyi vuoden 2014 lopussa. Vastaavasti asiakkaille palauttamatta jääneet televisiomaksut on tuloutettu rahastoon.

4 Rahaston varojen käyttö

Yleisradio Oy:lle ehdotetaan tuloutettavaksi rahastolain mukaisesti 507 948 000 euroa Yleisradio Oy:stä annetun lain 7 §:ssä säädetyn julkisen palvelun kustannusten kattamiseen. Määräraha on samansuuruisen kuin vuonna 2017. Yleisradio Oy:n käyttöön osoitettuun määrärahaan sisältyy arvonnäkövero, jonka yhtiö maksaa rahastosta saamistaan varoista (arvonnäköverolaki 1501/1993 muutoksineen 79 ja 85 a §). Yhtiön rahoitustarvetta käsitellään tarkemmin kohdassa ehdotuksen valmistelu.

Viestintävirastolle ehdotetaan 50 000 euron määrärahaa rahaston hallinnoimisen kustannusten kattamiseen. Summaan ei esitetä muutosta verrattuna edelliseen suunnitelmaan. Rahaston hallintoihin liittyvät kulut muodostuvat rahaston kirjanpidon ja maksuliikenteen hoidosta ja muista vastaavista hallintokuluista.

Ehdotuksen mukaan liikenne- ja viestintäministeriön käyttöön televisio- ja radiotoiminnan edistämiseen osoitetaan 100 000 euroa. Summaan ei esitetä muutosta verrattuna edelliseen suunnitelmaan. Summalla katetaan osittain mediapoliittisen ohjelman tueksi tarvittavien selvitysten ja muiden toimien kustannuksia.

Yleisradio Oy:stä annetun lain (1380/1993) 6 §:n 4 kohdassa Yleisradio Oy:n hallintoneuvostolle on säädetty tehtäväksi laatia lain 6 a §:n mukainen ennakoarviointi eräistä uusista palveluista ja toiminnoista. Lisäksi Yleisradio Oy:n hallintoneuvosto voi lain 6 b §:n mukaisesti pyytää toimintansa tueksi tarpeellisiksi katsomiltaan asiantuntijoilta lausunnot tai kuulla heitä suullisesti. Asiantuntijakuulemismenettelystä on säädetty lailla Yleisradio Oy:stä annetun lain muuttamisesta (436/2017), joka on tullut voimaan 15. heinäkuuta 2017. Sekä ennakoarvioinnin laatimisesta että asiantuntijakuulemismenettelystä aiheutuvat palkkiot on tarkoitus maksaa ra-

haston varoista. Vuodelle 2018 näihin tarkoituksiin varataan 150 000 euroa. Summaan esitetään 100 000 euron korotusta verrattuna vuoden 2017 suunnitelman mukaisiin ennakkoarvioinnin palkkioihin. Korotusehdotuksen perusteena esitetään sekä Yleisradio Oy:stä annetun lain 6 b §:n mukaisesta asiantuntijakuulemismenettelystä aiheutuvia kustannuksia että ennakkoarviointien kustannustason nousua. Yleisradion hallintoneuvoston suorittamien ennakkoarviointien kustannustaso on noussut, kun ennakkoarviointien kohteeksi ovat tulleet laajemmin myös Ylen palvelujen vaikutukset kaupalliseen mediamarkkinaan. Korotuksella varmistetaan, että Ylen hallintoneuvostolla on mahdollisuus täyttää sille kuuluvat Yleisradion valvontatehtävät.

Liikenne- ja viestintäministeriö on asettanut työryhmän valmistelemaan maanpäällisen televisiotoiminnan seuraavaa teknologiasiirtymää (DVB-T2-siirtymä). Televisioyhtiöt allekirjoittivat 3.3.2016 sopimuksen, jonka mukaan sitoutuvat vapaasti vastaanotettavien kanavien osalta toteuttamaan DVB-T2-siirtymän yhteisellä aikataululla siten, että DVB-T-lähetykset lopetetaan 31.3.2020. Lisäksi yhtiöt sitoutuvat toteuttamaan yhteistyössä kuluttajaviestintää ja -toimenpiteitä, joilla varmistetaan kuluttajien valmiudet siirtyä vastaanottamaan yksinomaan DVB-T2-lähetystyksiä vuonna 2020. Tv-yhtiöiden sopimuksessa esitetään myös siirtymäviestinnän jatkamista nykyisellä yhteistyömallilla, jossa viestinnän koordinaatiovastuu on Viestintävirastolla. DVB-T2-siirtymän viestintään esitetään rahastosta varattavaksi vuonna 2018 yhteensä 445 000 euroa Viestintävirastolle. Summa on 100 000 euroa enemmän kuin vuoden 2017 käyttösuunnitelmassa. Vastaavasti vuodelta 2017 arvioidaan jäävän käyttämättä vähintään 100 000 euroa. Mainostoimisto-ryhmittymän kilpailutuksesta johtuen viestintäkampanjan toteutus on siirtymässä osittain vuodesta 2017 vuoteen 2018.

Ehdotuksen mukaan rahaston loppusaldo olisi 7 950 000 euroa, mikä on 645 000 euroa voimassa olevaa käyttösuunnitelmaa vähemmän. Laskelmassa on otettu huomioon se, että ennakkoarvion mukaan DVB-T2-siirtymän viestinnästä jää käyttämättä 100 000 euroa vuonna 2017. Saldolla varaudutaan siihen, että jatkossa rahaston varoista pystytään kattamaan erityisesti rahaston hallinnoinnin ja mahdollisten ennakkoarviointien kustannukset jatkossa.

Yleisradio Oy:lle osoitettava määräraha katetaan määrärahasiirrolla valtion talousarviosta rahastoon. Muut käyttösuunnitelman mukaiset menot kateetaan rahaston vuoden 2018 alkusaldosta, joka koostuu aiemmista televisiomaksusuorituksista.

Hallituksen esityksessä laeiksi Yleisradio Oy:stä annetun lain sekä valtion televisio- ja radorahastosta annetun lain muuttamisesta (HE 29/2012 vp) on todettu, että käyttösuunnitelman laatimisen yhteydessä on arvioitava, tulisiko rahastoon tuloutetuista televisiomaksuista mahdollisesti siirtyvä ylijäämä osoittaa Yleisradio Oy:lle siirtymävaiheesta syntyvän vajeen kattamiseen. Liikenne- ja viestintäministeriö ei tässä vaiheessa pidä perusteltuina esittää lisätilitystä Yleisradio Oy:lle.

5 Yhteenveto tulojen ja menojen kehityksestä

Seuraavasta taulukosta käy ilmi tulo- ja menoerien kehitys vuosina 2016–2018. Televisiomaksutulot on esitetty kassaperusteisena.

Taulukko. Valtion televisio- ja radorahaston tulo- ja menoerien kehitys vuosina 2016–2018.

Luvut 1 000 €	Tilinpäätös	Käyttö-	Ehdotus	Muutos
		suunnitelma		
	2016	2017	2018	2018-2017
Alkusaldo	9 490	9 140	8 695	-445
Siirto valtion talousarviosta	507 948	507 948	507 948	0
Televisiomaksutulot	8	0	0	0
Yleisradio Oy:n julkinen palvelu	507 948	507 948	507 948	0
Televisiomaksujen palautukset	0	0	0	0
Viestintäviraston kustannukset	6	50	50	0
LVM:n käyttö	0	100	100	0
Ennakoarvioinnin ja asiantuntijakuulemismenettelyn palkkiot	30	50	150	100
DVB-T2-siirtymän viestintä	322	345	445	100
Loppusaldo	9 140	8 595	7 950	-645

6 Ehdotuksen valmistelu

Ehdotus perustuu Viestintäviraston liikenne- ja viestintäministeriölle toimitettavaan ja 21.11.2017 päivitettyyn ehdotukseen rahaston käyttösuunnitelmaksiksi. Viestintävirasto toimitti liikenne- ja viestintäministeriölle ensimmäisen ehdotuksen käyttösuunnitelmaksiksi 12.10.2017. Ehdotuksesta pyydettiin lausunto Yleisradio Oy:ltä. Yleisradiolla ei ollut kommentoitavaa Ylen julkisen palvelun määrärahaan 507 948 000 euroa. Yleisradio esitti lausunnossaan 100 000 euron korotusta ennakoarvioinnin ja asiantuntijakuulemismenettelyn palkkioihin verrattuna vuoden 2017 käyttösuunnitelmaan. Yleisradio Oy:n lausunto on merkitty ei-julkiseksi, koska se sisältää Yleisradion liikesalaisuuksia. Viestintävirasto toimitti Yleisradion lausunnon jälkeen päivitetyn ehdotuksen rahaston käyttösuunnitelmaksiksi (liite 2), jossa ennakoarvioinnin ja asiantuntijakuulemismenettelyn palkkioihin oli varattu Ylen ehdotuksen mukaisesti 150 000 euroa. Lisäksi päivitettyyn ehdotukseen oli korotettu Viestintävirastolle varattua DVB-T2-siirtymän viestintään tarkoitettua summaa 345 000 eurosta 445 000 euroon vuodelle 2018.

Yleisradio Oy:n lausunnossa esitetyn vahvistamattoman budjettiehdotuksen mukaan yhtiön budjetti vuodelle 2018 perustuu 507,9 miljoonan euron (sis. alv) tuloutukseen rahastosta. Yhteenveto Yleisradio Oy:n vahvistamattomasta budjettiehdotuksesta on esitetty seuraavassa taulukossa (luvut esitetty alv 0 %).

Taulukko. Yleisradio Oy:n vahvistamaton budjettiehdotus vuodelle 2018 (päiväty 6.11.2017).

YLE (milj. EUR)	Budjetti 2018	Ennuste 2017 (9/17)	Budjetti 2017	Ero BUD2018 vs. ENN2017		Ero BUD2018 vs. BUD2017	
Yle-vero	461,8	461,8	461,8	0,0		0,0	
Ohjelmatuotot	3,2	3,9	3,6	-0,7		-0,4	
Palveluiden myynti	3,5	5,6	4,6	-2,1		-1,1	
Liikevaihto	468,5	471,2	470,0	-2,7	-1%	-1,5	0%
Liiketoiminnan muut tuotot	1,6	2,3	1,7	-0,6		-0,1	
Tuotot yhteensä	470,1	473,5	471,7	-3,4	-1%	-1,6	0%
Henkilöstökulut	-219,6	-223,6	-220,1	3,9	-2%	0,5	0%
Poistot esitysoikeuksista	-55,3	-47,9	-46,6	-7,5		-8,7	
Muut poistot	-25,2	-25,6	-26,1	0,4		0,9	
Poistot yhteensä	-80,5	-73,5	-72,7	-7,0	10%	-7,8	11%
Ohjelmatoiminnan kulut	-55,0	-52,5	-52,2	-2,5		-2,9	
Jakelukulut	-26,3	-26,0	-27,8	-0,3		1,5	
ICTT- ja tietoliikennekulut	-44,3	-42,5	-45,8	-1,8		1,5	
Vuokrat ja kiinteistökulut	-22,4	-21,2	-20,8	-1,2		-1,6	
Muut kulut	-26,9	-29,0	-27,2	2,1		0,2	
Liiketoiminnan muut kulut yhteensä	-175,0	-171,2	-173,7	-3,7	2%	-1,3	1%
Liiketulos	-5,0	5,2	5,2	-10,2	-196%	-10,2	-195%
Rahoitustuotot ja -kulut	-0,1	-0,2	-0,2	0,1	-61%	0,1	-61%
Tulos	-5,0	5,0	5,0	-10,1	-201%	-10,1	-200%

Valtion televisio- ja radiorahastosta tuloutettava määrä arvonlisäverolla vähennettynä on noin 461,8 miljoonaa euroa. Lisäksi yhtiö arvioi saavansa noin 8,3 miljoonaa euroa muita tuottoja. Yleisradio Oy:n lausunnon mukaan yhtiön budjetoitu tulos on 5,0 miljoonaa euroa tappiollinen. Yhtiön hallintoneuvoston linjauksien mukaan yhtiön tulostavaihtelu voi olla välillä +/- 5 miljoonaa euroa siten, että merkittävänä urheiluvuosina (parilliset vuodet) tulos voi olla tappiollinen ja muina vuosina sen tulee olla vastaavasti voitollinen. Keskimäärin yhtiön talouden täytyy kuitenkin olla tasapainossa.

7 Esitys

Esitetään, että valtioneuvosto vahvistaa valtion televisio- ja radiorahaston käyttösuunnitelman ajalle 1.1.–31.12.2018 liitteen 2 mukaisesti.

Liite 2.**Valtion televisio- ja radiorahaston käyttösuunnitelma ajalle 1.1. - 31.12.2018**

VARAT	€
Valtion televisio- ja radiorahaston saldo 1.1.2018	8 695 000
Siirto valtion talousarviosta mom. 31.40.60	507 948 000
YHTEENSÄ	516 643 000
MENOT	
Yleisradio Oy:n julkisen palvelun kustannusten kattaminen	507 948 000
Viestintäviraston kustannusten kattaminen	50 000
Televisio- ja radiotoiminnan edistäminen, Viestintävirasto DVB-T2 siirtymän viestintä	445 000
Televisio- ja radiotoiminnan edistäminen, liikenne- ja viestintäministeriö	100 000
Ennakoarvioinnin ja asiantuntijakuulemismenettelyn palkkiot	150 000
YHTEENSÄ	508 693 000
Valtion televisio- ja radiorahaston saldo 31.12.2018	7 950 000
YHTEENSÄ	516 643 000